

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesisius

Sammieli, 1613

De tertio decalogi præcepto

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

nis castitatis, peregrinationis ad
 limina Petri & Pauli ad sanctum
 Iacobum de Compostella, & Hieru-
 rusalem, præterea ipsemet qui iu-
 ravit potest suum iuramentum in
 aliquod apertè melius commutare,
 quando iuramentum non erat
 in alicuius tertii utilitatem. Con-
 fessarius autem potest absoluerè à
 peccatis contra iuramenta factis,
 non autem à iuramenti facti obli-
 gatione sine priuilegio aliquo.

DE TERTIO Decalogi Præcepto.

Memento vt diem Sabbathi san-
 ctifices. Cap. 24.

Sabbathum hebraicè, idem
 est quod latinè, quies, quia eo
 die filii quidem Israel olim,
 nunc verò dominica ac cæteris

festis ex præcepto sanctificandis, ab iis operibus quiescere debemus, quæ cæteris diebus exerceri solent, qualia sunt, quæ ex se famulatum quendam habent, & seruilis sunt vt suere, dolare, & arare, aliaque similia exercere. Prohibetur etiam Mercatus, qui fieri solet qualibet hebdomada, non item nundinæ post sacrum; sententia ciuilibus, & iudicum strepitus, ac notariorum, sententia mortis, & iuramentum iudiciale emptiones, & venditiones particulares, quæ quotidie fiunt & notariis scribere, & iudicibus examinare testes, nisi sit necessitas, vt quia hi alio tempore non possunt haberi. Permittuntur autem sine peccato opera animæ, vt meditari, orare, studere, disputare, legere, scribere, & docere. Quinimo, & aduocato studere super lites, scribere, & informare iudices etiam scripto, etiamsi hæc pro

pecunia fiant, præterea venari, iter
facere, audire tamen sacro, digla-
diari, saltare, pulsare instrumenta
musica, ita verò tenentur fideles ad
festa, quæ suo præcepto sunt san-
ctificanda, vt tamen non tenean-
tur conteri de peccatis, contra
Scotum qui dixit peccantem die
festo bis peccare, & sic necessariam
esse festi circumstantiam in con-
fessione explicare: homo namque
tenetur quidem ad præceptum,
non autem ad præcepti finem, qui
est sanctitas ipsius, grauius tamen
peccat, qui die festo peccat, vt su-
pra dictum est. Omnes autem fi-
deles die festo sub præcepto san-
ctificando. Missæ interesse sub pec-
cato mortali tenentur. Vt de Con-
secrat. dist. 1. & iuxta Tol. lib. 6.
Cap. 6. & 7.

*De peccato non sanctificantis
festa. Cap. 25.*

Non sãctificare festa ex genere suo est mortale, nisi leuitas materiæ excuset, vt tondere barbã quia tunc est cõmodum & antea non vacauit. Illa autem opera seruilia, quæ immedia è ad Dei cultum spectant, & non possunt nisi in festo fieri, sine peccato fiunt: vt pulsare campanas, portare cruces, libros in choro portare, & similia. Quæ vero non immediate ad Dei cultũ pertinent, & ante, vel post fieri queũt, in festo prohibentur, vt panes azimos coquere, Templorum parietes ornare, &c. verũ tamen est hoc facere eo tempore etiam si antea fieri potuissent, per se loquendo non esse aliud peccatum quã veniale. Necessitas etiam corporalis excusat pauperes, qui aliter sibi victum quærere non possunt: nisi laborent, & colonos, cum imminet rei temporalis periculum,

vt tempore Messis, & vindemia:
quomodo etiam excusantur qui
non possunt sua opera intermit-
tere sine magno damno, vt qui vi-
trum fundunt, milites qui tempo-
re belli exstant aggeres, piscatores
si perdant occasionem magni lu-
cri, vt in piscatione Tunorum.
Excusantur similiter serui, cum à
dominis suis operari coguntur, &
qui in vtilitatem Reip. vias ster-
nuat, & alij qui in necessitate, vel
habita Papæ, vel Episcopi licentia,
vel ob bonum & vtilitatem pro-
ximi indigentis, laborant,

